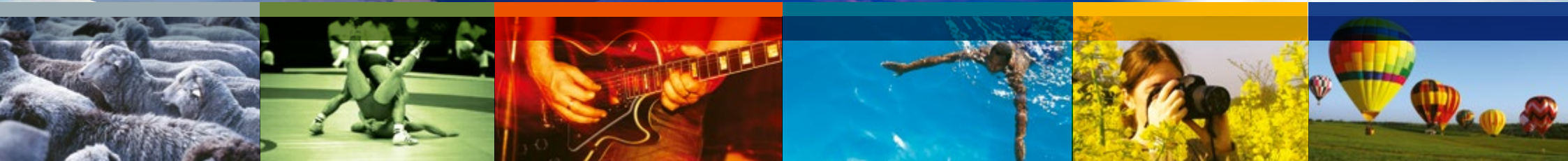

Kanaal 30 jaar Journaal

Luka[®]
Nederlandse Vereniging van
Luchtkanalenfabrikanten

Redactie Kanaal Journaal: p/a Secretariaat Luka | E-mail: info@luka.nl, Website: www.luka.nl

Nieuwe penningmeester Luka, Bert Hovius: "Ik manage de financiën op hoofdpijnen."

Inhoud

- Nieuwe penningmeester Luka, Bert Hovius: "Ik manage de financiën op hoofdpijnen."
- Voorwoord
- Vervolg: Nieuwe penningmeester Luka, Bert Hovius: "Ik manage de financiën op hoofdpijnen."
- Interview Leo 't Jong, voorzitter PR-commissie Luka: "30 jaar Kanaaljournaal. Op naar de volgende 30 jaar!"
- STEBOMA regelt binnenklimaat in de hoogste woontoren van de Benelux!
- Wilbert van de Mooswijk, nieuwe docent Luka-opleidingen: "Ik sta het liefst met mijn voeten in de bouw."
- Vestiging Steboma-Vianen verhuist naar IJsselstein
- Johan Mes is per 1 juni werkzaam bij Steboma
- TIB is trots op haar mensen
- Steeds meer aandacht (gelukkig) voor schoolventilatie
- Scholen in moeilijk parket om ventilatie te verbeteren
- Merendeel specialisten van mening dat aerosolen corona overbrengen
- Van CAIROX naar Ultimair
- Beursagenda 2021
- Vespi te Drunen 100% onderdeel R-Vent Group
- Ledenlijst
- Colofon

Bijna 10 jaar lang heeft Bert Hovius actief deel uitgemaakt van de PRC, de PR-commissie van de Luka. De laatste 6 jaar zelfs als voorzitter. Sinds februari jl. is hij door het bestuur benoemd tot penningmeester van de Luka. De manager van Luka-lid Vespi is hiermee de opvolger van Eddy Vink, die in het najaar van 2020 deze functie heeft neergelegd. We praten met hem over het financiële reilen en zeilen van de Luka. Hoe werkt dat nu bij zo'n brancheorganisatie?

"Ja, inmiddels is wel het nodige veranderd", begint Bert zijn verhaal. "Naar aanleiding van de door het bestuur ingezette professionaliseringsslag van de Luka, is het grootste deel van de administratieve taken overgegaan naar het Luka-secretariaat, wat sinds een paar jaar in handen is van Wissenraet en Van Spaendonck. Deze organisatie verzorgt sinds het najaar van 2020 ook alle praktische boekhoudkundige zaken, zoals het inboeken van alle facturen en het voorbereiden van de betalingen. Mijn taak als penningmeester is hiermee een

stuk eenvoudiger geworden. "Ik manage als het ware de Luka-financiën op hoofdpijnen, waaronder de betalingen en dergelijke, en hou de budgetten in de gaten van de Luka en alle commissies. Ik opereer daarbij als een soort CFO", aldus Bert Hovius.

3 commissies en diverse adhoc-projecten

"De Luka zelf telt een drietal permanente commissies, waaronder de PR-commissie (PRC), de Organisatie commissie (OC) en de Commissie

voor Milieu en Techniek (CMT). Deze laatste is natuurlijk de belangrijkste, omdat we als Luka een door techniek gedreven branchevereniging zijn. Daarnaast worden er regelmatig adhoc-commissies in het leven geroepen, die de actuele projecten van de Luka organiseren. Zoals in het verleden "De Verbreding" en de

uitbreiding met de LAR, het Luka Appendage Register, en het opzetten van de Luka BIM-bibliotheek. Voor elke commissie/project stelt het bestuur een budget vast en ik heb de taak deze budgetten te controleren en bewaken. Elke commissie heeft een voorzitter en deze is ook lid van het Luka-bestuur. **Vervolg op pagina 2**

Erik Barth, voorzitter Luka

Voorwoord

Het ziet er naar uit dat we Covid-19 in Nederland steeds beter onder de knie krijgen. Gelukkig maar, want het heeft het afgelopen anderhalf jaar een zware wissel getrokken op ons leven in Nederland. Natuurlijk heeft ook onze economie hier een flinke klap van gekregen, maar is ondernemend Nederland nu steeds meer positief ingesteld. Ook de Luka-leden hebben in de afgelopen periode met moeilijke werkomstandigheden te maken gehad. Indien mogelijk zoveel mogelijk thuiswerken was het devies en goed rekening houden met alle Covid-19-restricties op de

bouwplaatsen waren pittige beperkingen. Toch hebben de meeste Luka-leden hun projecten toch redelijk goed uit kunnen voeren. Daarnaast hebben we als Luka zelf ook niet stil gezeten. Zo hebben we het begin van dit jaar Bert Hovius als nieuwe penningmeester benoemd. Bij deze wens ik hem veel succes met deze job.

Natuurlijk hebben we als Luka aandacht besteed aan de ventilatieproblematiek in veel gebouwen in Nederland, waarbij de scholen extra in het nieuws stonden het afgelopen jaar. Immers, over ventileren heeft de Luka

veel kennis in huis. Het belang hiervan is het afgelopen jaar maar weer eens aangetoond en wordt door steeds meer specialisten wereldwijd erkent. Juist ook met betrekking tot het verspreiden van virussen zoals een Covid-19. Feiten die het bestaan van de Luka maar weer eens benadrukken. En we hebben feestelijk nieuws. Het Kanaaljournaal viert dit jaar haar 30-jarige jubileum. En voor 2022 staat het 50-jarige jubileum van de Luka op de agenda. Een mooi perspectief voor allen die bij de Luka betrokken zijn. Tenslotte wens ik u allen een goede gezondheid en een fijne vakantie.

Vervolg: Nieuwe penningmeester Luka, Bert Hovius: "Ik manage de financiën op hoofdlijnen."

Samen met de Luka-voorzitter, Erik Barth, en natuurlijk de penningmeester. De inkomsten van de Luka bestaan voor het grootste deel uit de contributie van de Luka-leden. Deze wordt naar rato van de bedrijfsomvang bepaald. Daarnaast spelen ook activi-

teiten zoals de certificering, de uitgifte van certificaten en de Luka-opleidingen tot monteur en chefmonteur een rol in de begroting. Deze activiteiten zijn hoofdzakelijk kostendekkend, het is de bedoeling dat deze activiteiten zichzelf bedruipen."

COVID-19 nieuwe impuls voor bestaansrecht Luka

Bert is al weer heel wat jaren bij de Luka actief. "Ik verbaas me er altijd over dat het bestaansrecht van de Luka telkens opnieuw een nieuwe impuls krijgt uit de markt", vertelt Bert. "Zo stond in de jaren 90 bijvoorbeeld het Sick Building-syndroom in de schijnwerpers. Er werd toen heel veel gepubliceerd over het nut van schone lucht op werkplekken, wat extra aandacht voor de ventilatie van de gebouwen betekende. Wat het belang van de Luka maar weer eens benadrukte. Met

de komst van COVID-19 is er recent opnieuw een maatschappelijke impuls ontstaan om de luchtkwaliteit in woningen en gebouwen te optimaliseren. Hoewel de meningen erover verdeeld zijn, zijn de meeste betrokken specialisten ervan overtuigd dat een betere ventilatie de verspreiding van virussen zoals COVID-19 kan beperken. Daarbij is het een goede zaak dat de Luka zich meer en meer ontwikkelt als een kennis-partner die heel goed mee kan denken om het ventilatieniveau in gebouwen en woningen significant te verbeteren. De jarenlange investeringen van de Luka in het verhogen

van de luchtkwaliteit hebben uiteraard hier ook al toe bijgedragen." Als penningmeester en echte Luka-man is hij hier blij mee, maar gezien de laatste virus-ontwikkelingen moet het dus nog beter. Wat dat betreft ziet hij voor de Luka ook in de toekomst nog een uiterst nuttige rol weggelegd om de kwaliteitsverhoging van de luchtkanalen en ventilatiesystemen in Nederland op een hoger plan te brengen. Het aanstaande 50-jarige jubileum in 2022 biedt wat dat betreft volop extra kansen om dit onder de aandacht te brengen.

Interview Leo 't Jong, voorzitter PR-commissie Luka: "30 jaar Kanaaljournaal. Op naar de volgende 30 jaar!"

2021 is een feestelijk jaar voor het Kanaaljournaal. Dit jaar bestaat deze halfjaarlijkse nieuwsbrief 30 jaar. Een mooie mijlpaal. In dat kader laten we Leo 't Jong, voorzitter van de PR-commissie van de Luka aan het woord: "In 1991 is de eerste editie gemaakt en verstuurd", start Leo zijn betoog. "De doelstelling was om de belangrijkste doelgroepen van de Luka, de markt, de installateurs en adviseurs, te informeren over het bestaan en de activiteiten van de Luka en haar leden. In de beginperiode van de Luka werden de belangen van de Luka via zowel formele als informele contacten behartigd bij andere branche-organisaties, zoals de NVVK, TVVL en VLA. In een later stadium, midden jaren '80, is de PR-commissie in het leven geroepen en werd de publiciteit meer op formele wijze geregeld."

Print & digitale versie

Een deel van deze professionalisering was het in de markt zetten van het Kanaaljournaal, waarvan de eerste editie in 1991 is verschenen. De eerste versie met het oude Luka-logo en uitgevoerd in 2 kleuren bestond uit vier pagina's in A3-formaat. Dit is door de jaren heen via diverse stappen uitgegroeid tot een professionele uitdrukking van 6 tot 8 pagina's in A3-formaat en full colour-uitvoering. De oplage telt 1.500 exemplaren, waarvan het merendeel per post verstuurd wordt naar installateurs, ingenieurs- en adviesbureaus in Nederland. "Het huidige Kanaaljournaal bevat een mix van branchenieuws en bedrijfsnieuws van Luka-leden", vertelt Leo. "Tevens bevat elk Kanaaljournaal speciale projecten van de 2 Luka-leden, die op deze wijze een mooie kans krijgen om hun vakwerk in de praktijk extra exposure te geven. Naast een printversie wordt het Kanaaljournaal ook altijd op de website www.luka.nl geplaatst als digitale versie."

30 jaar actueel Luka- & branchenieuws

"In de afgelopen 30 jaar heeft het Kanaaljournaal de markt en luchtkanalenbranche altijd over de meest actuele zaken van de Luka geïnformeerd", vervolgt Leo zijn verhaal.

"Bijvoorbeeld over de start in 1998 van de Luka Monteursopleidingen, wat inmiddels tot een professionele online-cursus is uitgegroeid. Een mooie mijlpaal in de Luka-historie. Of "De Verbreding" in 2006. Met deze uitbreiding van producenten van appendages en hulpstukken zette de Luka een grote stap in de kwaliteitsuitbreiding naar het complete kanaalsysteem. Maar ook het opstarten van het LAR (Luka Appendage Register) in 2010, waarin de testresultaten per soort appendage met bijbehorende leverancier zijn opgenomen.

Alles altijd met als doelstelling om de kwaliteit van de kanaalsystemen in Nederland naar een hoger niveau te tillen. Want daar staat de Luka voor. En daar wil het Kanaaljournaal haar steentje aan bij de dragen. Immers: het jubilerende Kanaaljournaal voelt zich 30 jaar jong en hoopt ook in de toekomst de activiteiten van de Luka en alle Luka-leden op een professionele manier naar de markt te communiceren.

Zo staat er voor 2022 al een flinke Luka-mijlpaal op de agenda: volgend jaar bestaat de Luka 50 jaar. Uiteraard zal het Kanaaljournaal hier ook volop aandacht aan besteden. Op naar de volgende 30 jaar."

Het Kanaaljournaal heeft door de jaren heen diverse uitvoeringen en uitingen gekend.

STEBOMA regelt binnenklimaat in de hoogste woontoren van de Benelux!

STEBOMA Ventilatietechniek ontwerpt, levert en monteert de volledige ventilatiesystemen in hoogste woongebouw van de Benelux: de Zalmhaventoren in Rotterdam.

De Zalmhaventoren wordt met een 215 meter hoge toren het hoogste woongebouw van de Benelux. De woontoren is onderdeel van het project De Zalmhaven, een nieuwbouwproject met in totaal 475 woningen, aan de voet van de Erasmusbrug. In oktober 2018 is de bouw gestart. Oplevering van dit project wordt verwacht medio 2022. Voor dit gebouw verzorgt STEBOMA de complete engineering, levering en montage van de ventilatiesystemen.

Gedurende dag en nacht schone lucht

Zalmhaven I, bestaande uit 257 appartementen en heeft een hoge EPC-eis. De appartementen in dit complex worden voorzien van CO₂ gestuurde CERA2-units die zowel compact als stil zijn. Dit geeft de woon- en slaapkamers schone lucht gedurende dag en nacht. Op de 61^e

verdieping van deze toren zijn twee stuks centrale luchtbehandeling kasten geplaatst met een capaciteit van 40.000m³/h per stuk, die zorgen voor een efficiënte warmterugwinning.

Naast de hoge Zalmhaventoren aan het gedempte Zalmhavenpark worden twee woongebouwen (Zalmhaven II en III) gebouwd van 22 verdiepingen met hierin 180 appartementen op een plint van 4 bouwlagen met 35 eengezinswoningen. Voor Zalmhaven II en II worden individuele Zehnder ComfoAir Q WTW-units geplaatst. Deze units staan bekend om een zeer laag energieverbruik in combinatie met een zeer hoog warmterugwinningsrendement. In de verbindende commerciële plint wordt een combinatie van luchtkanalen, plafondroosters en luchtbehandelingskasten geplaatst.

Naast woningen komen er een grote gedeelde daktuin voor bewoners, een parkeergarage, kantoorruimtes, een gym, horecagelegenheden en een panorama-restaurant met uitzicht over Rotterdam.

Alles vanuit BIM geprefabriceerd

Vanwege de beperkte bouwplaats en de grote hoeveelheid kanalen, roosters en ventilatoren (29.500m instortkanalen, 7500m rond kanalenwerk en ruim 4000m² rechthoekig kanalenwerk) worden alle benodigde materialen vanuit BIM geprefabriceerd.

Daarbij worden de materialen per bouwsectie verpakt en just-in-time op de bouw aangeleverd. Op deze manier kunnen de installaties zeer snel gemonteerd worden wat met een bouwtempo van een volledige verdieping per week een absolute 'must' is.

Wilbert van de Mooswijk, nieuwe docent Luka-opleidingen: "Ik sta het liefst met mijn voeten in de bouw."

Het opleiden van goede vakmensen wordt steeds belangrijker. Daar draagt de Luka met de montagecursussen monteur en chefmonteur een praktische steen aan bij. Met de nieuwe Luka-docent Wilbert van de Mooswijk krijgen de cursussen er een doorgewinterde vakman bij. En hij zit vol nieuwe ideeën. Dat blijkt al snel als we met hem in gesprek gaan over de Luka-opleidingen.

"Ik ben een paar jaar terug al gevraagd om docent bij de Luka te worden", start Wilbert zijn verhaal. "Mijn collega Arjan van der Weert, de contactpersoon van Post Luchtkanalen bij de Luka, heeft toen al eens gevraagd of dit niet iets voor mij was. Ik vind het opleiden van jonge mensen heel erg belangrijk en ook nog eens leuk om te doen. Zodoende ben ik nu aangesteld als Luka-docent voor de opleidingen monteur- en chefmonteur. Zelf heb ik LTS gedaan, metaal. Daarna

heb ik bij diverse bedrijven gewerkt in de luchtkanalenbranche, waarvan de laatste 12,5 jaar bij Post Luchtkanalen in Rosmalen". Wilbert zit al bijna 40 jaar in het vak. Hij is al die tijd in de ventilatie gebleven en is nu project-begeleider bij Post Luchtkanalen. "Ik vorm als het ware de schakel tussen de werkvoorbereiding op kantoor en de projecten op locatie. Ben daarom veel onderweg. Ik heb veel klantencontact en zorg voor het aansturen en begeleiden van de monteurs op de bouw, waaronder onderaannemers en onze eigen mensen. Ik sta het liefst met mijn voeten in de bouw. Zou ook niet de hele dag op kantoor kunnen zitten", aldus een gedreven Wilbert.

Start in het najaar

Hij heeft al een paar sessies bij de Luka-opleiding meegedaan en is nu druk bezig met het halen van het certificaat. "Dat papertje hoort er natuurlijk wel bij als je zelf als Luka-docent aan de slag gaat. Komend najaar ga ik starten en krijg ik van de volgende lichting cursisten een aantal leerlingen toegewezen."

Het lijkt hem ook mooi om weer met enkele oudgedienden van vroeger samen te werken. Docent Egbert Beerens bijvoorbeeld, ooit werkzaam bij Verhulst, kent hij nog van vroeger. Ook hoofd Luka-opleidingen, Wim de Groot, is een bekende van Wilbert. Hij heeft er zin in. "Het vak monteur en chefmonteur luchtkanalenmontage bestaat eigenlijk niet. Dit dient vooral in de praktijk geleerd te worden. Dat betekent dat de kanalenbranche de mensen zelf moet werven en opleiden.

Het liefst wil hij ook met praktijkuren werken. "Online is nu hartstikke handig, ook vanwege de COVID-19 en dergelijke, maar graag zou ik de jonge mensen in de werkplaats zelf aan het werk zetten. Dan kun je direct bijsturen en leren ze het vak ook in de praktijk."

In Nederlandse ziekenhuizen is ventilatie goed geregeld

In de huidige projectbestekken wordt bijna altijd de Luka-norm aangehouden. Met name bij ziekenhuizen is dit enorm belangrijk en heel actueel. Bij Post Luchtkanalen werken we veelal aan grotere utiliteitsprojecten, waaronder ziekenhuizen. "Daarbij werkt men bijvoorbeeld in de OK's met de zogenaamde Downflowventilatie, waarbij de lucht van boven ingeblazen en beneden weggezogen wordt. Dit in plaats van de 'klassieke ventilatie', waarbij de lucht boven wordt ingeblazen en ook boven weer wordt weggezogen. Bij de Downflow-methode gaan de lucht en de schadelijke stoffen, waaronder aerosolen met virussen en dergelijke, naar

beneden en worden deze netjes afgevoerd. In ziekenhuizen in Nederland is de ventilatie dan ook goed geregeld.

Montage-opleidingen integreren in ROC's

"Er is een groot tekort aan vakmensen in Nederland", vervolgt Wilbert. "Het wordt daarom hoog tijd dat we als luchtkanalenbranche meer mensen op gaan leiden. Ook de overheid raakt er gelukkig steeds meer van overtuigd dat de ventilatie in woningen en gebouwen verbeterd moet worden, maar de uitvoering in de praktijk en bijbehorende financiering zijn ingewikkeld.

Voor de opleidingen van monteur en chefmonteur montage luchtkanalen, zou

het mooi zijn om een voet aan grond krijgen bij de gevestigde vakopleidingen. In oost-Nederland is men al bezig om deze montage-opleidingen te integreren in de ROC's. Dit gebeurt met steun van de Luka en het bedrijfsleven. Het zou een goede stap zijn om deze ontwikkeling ook elders in Nederland door te voeren. Ik zou in de toekomst best 1 dag per week aan een ROC les willen geven."

Wat dat betreft heeft Wilbert de juiste instelling om met de Luka-cursussen te starten. Er komt een enthousiaste docent bij. Een mooi vooruitzicht voor de komende lichting Luka-cursisten.

In de Nederlandse ziekenhuizen, en dan met name in de OK's, is de ventilatie goed geregeld.

Vestiging Steboma-Vianen verhuisd naar IJsselstein

**WIJ ZIJN
VERHUISD!**

Onze vestiging
Vianen is verhuisd
naar **IJsselstein**.

Steboma is als specialist in de ventilatietechniek voor zowel de utilitaire- en woningbouwprojecten, in het gehele land actief. Om de groei op te kunnen vangen is de vestiging Vianen verhuisd naar IJsselstein. Vanuit dit

mooie, grotere, frisse pand kunnen we hier hun klanten verder bedienen met het moduleren en installeren van ventilatiesystemen in onder andere de meest uitdagende woontorens, villa's en nieuwbouwwijken.

Gegevens nieuwe vestiging:

STEBOMA B.V. IJsselstein
Kamerlingh Onneslaan 24
3401 MZ IJsselstein
Telefoon 030-3045100

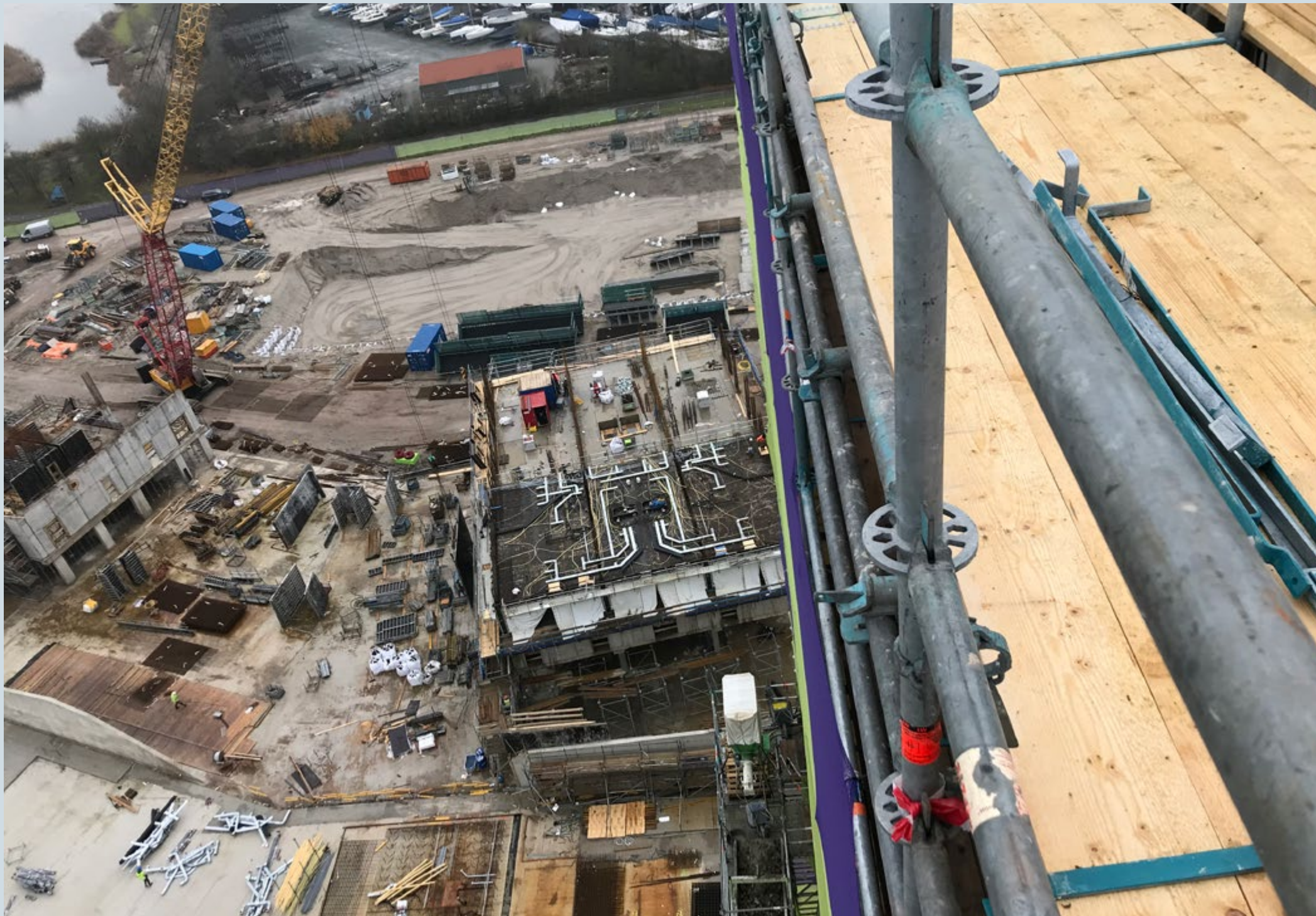
Johan Mes is per 1 juni werkzaam bij Steboma

Na een jarenlange ervaring bij geassocieerd Lukalid Barcol-Air heeft hij de overstap gemaakt naar Steboma. Johan Mes gaat als Commercieel Directeur voor zowel de vestiging Beverwijk als voor de nieuwe vestiging IJsselstein, aan het werk: "Goede ventilatie is van levensbelang. Dit blijkt nu meer dan ooit zo

te zijn. We roepen het als Steboma en Luka al lang, maar hopelijk dringt het nu meer door. Een juist ventilatiesysteem draagt bij aan een gezonde en comfortabele leef-, woon én werkomgeving. Mijn ervaring, kennis en relaties in deze branche, kan ik goed inzetten bij Steboma."

TIB is trots op haar mensen

Onze branche is op dit moment erg druk bezig om de vele opdrachten goed en snel weg te werken. Hiervoor hebben we veel gecertificeerde monteurs nodig. Laat daar nu net een enorm tekort aan zijn. De makkelijkste manier is om deze vakmensen bij de collega's weg te kapen. Buitenom dat dit zeker verre van netjes is, is het in sommige gevallen ook strafbaar. Zeker bij "agressief" weggapen. Dit is een methode die sowieso niet in ons DNA past.

Nu zijn wij vorig jaar geselecteerd door de provincie en EY om plaats te nemen in het programma "Snelle Groeiers". Eén pijler van dit programma is "de werknemer van de toekomst". Mede door dit programma en omdat dit al langer door ons hoofd spookte, hebben we het personeelsbeleid aangepast. We kijken bij nieuw personeel veel minder naar de kennis en ervaring maar veel meer naar de competenties. Als een sollicitant de juiste competenties heeft als goed passend in het team en voldoende technisch inzicht, dan is kennis makkelijker te leren.

Montageteams als visitekaartje

Belangrijk is dat de sollicitant dezelfde waarden nastreeft die wij als bedrijf belangrijk vinden: betrouwbaar, mens-

gericht en oprecht. Als dit allemaal past dan geven we het nieuwe personeelslid een vaste "buddy" voor de eerste weken. Deze buddy vertelt wat over de historie van ons bedrijf, over de mores maar is ook de vraagbaak voor simpele zaken als "waar kan ik nieuwe werkschoenen krijgen". Hierdoor voelt het nieuw teamlid zich snel thuis en geaccepteerd.

Maar ook het houden van vakmensen is iets waar we actief mee bezig zijn. Zo wordt er goed geluisterd naar de montageteams. We realiseren ons heel goed dat deze teams ons visitekaartje op de bouw zijn. Sterker nog, inkoop en planning zijn ondersteunend aan deze teams zodat zij elke keer weer vakwerk kunnen leveren op de bouw en alle

gemaakte afspraken kunnen nakomen. Voor ons een belangrijke waarde en erg prettig voor onze klanten.

Dit lost maar voor een deel het personeelsprobleem bij ons op. Dit is geen oplossing voor de gehele markt. Een goede en blijvende oplossing zou zijn als we eindelijk een vakopleiding luchtkanalenspecialist krijgen.

Samen met ROC's aan de slag

Binnenklimaat wordt steeds belangrijker in een gebouw. Waar vroeger de ventilatie bestond uit een rooster boven het raam of in de muur zijn er tegenwoordig hele installaties nodig om een goed binnenklimaat te garanderen. Complexe installaties in een gebouw waar veel mensen verblijven nemen

soms al een kwart van de aanneemsom in. Reden genoeg om luchtbehandeling en brandveiligheid (o.a. brandkleppen) serieus te nemen en een opleiding proberen van de grond te krijgen.

Nu zijn wij al een tijdje bezig om samen met de ROC's deze opleiding vorm te geven. Als dit gerealiseerd is hoeven we helemaal geen personeel meer bij elkaar "weg te kapen". Dan is er een constante

aanwas van jonge vakmensen waar we allemaal, de montagebedrijven en de gespecialiseerde uitzendbureaus, ons voordeel mee kunnen doen.

De waarde van ons, maar ook van uw bedrijf, is niet het mooie pand of de slimme inkoop. De echte waarde wordt gecreëerd door onze vakmensen op de werkvloer. Iets waar we elke dag opnieuw trots op zijn.

Steeds meer aandacht (gelukkig) voor schoolventilatie

De vakantie komt eraan en scholen zijn alweer een aantal maanden opgestart. Echter, is het binnenklimaat in veel klaslokalen nog ver onder de norm. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat in veel gevallen de CO₂-concentratie in klaslokalen veel te hoog is. Tijdens de COVID-19-crisis is er opnieuw veel aandacht voor adequate ventilatiesystemen, ook op scholen. Zo steekt de overheid 360 miljoen euro in de aanpak van slechte schoolventilatie. Dat kan veel werk opleveren voor installatiebedrijven. Maar hoe creëert men een goed werkend ventilatiesysteem voor scholen?

In het 'Frisse Scholen' Programma van Eisen van de RvO worden diverse eisen gesteld aan een ventilatiesysteem en deze zijn ingedeeld in drie klassen: C (acceptabel), B (goed) en A (zeer goed). Klasse C is het basisoniveau, gebaseerd op geldende wet- en regelgeving, zoals deze in het bouwbesluit tot 2012 van kracht was. Later zijn de eisen in het Bouwbesluit voor nieuwbouw zodanig

verzwaard, dat er bij nieuwbouw voor de thema's energie en lucht minimaal klasse B gerealiseerd moet worden. Naast eisen aan de luchtkwaliteit, geluid en filtratie worden er ook eisen gesteld aan de componenten en het kanaalwerk: "Alle elementen die in aanraking komen met de toegevoerde ventilatielucht zijn zodanig gematerialiseerd, geproduceerd en afgewerkt dat na ingebruikname de

luchtkwaliteit niet nadelig kan worden beïnvloed."

Al jaren maken de Luka en haar leden zich sterk voor een goed binnenklimaat in scholen. In 2008 lanceerde Luka-lid Inatherm de campagne "Stop het Broeiklaseffect" en de website www.schoolventilatie.nl. Zo beschikken, om te voldoen aan bovenstaande eis, nagenoeg al onze componenten minimaal over luchtdichtheidsklasse C of D (EN15727/EN1751) en inwendige reinheidsklasse 1 (ISO -8502-3).

Ieder schoolgebouw en ieder bijbehorend ventilatievraagstuk is anders en vergt een maatwerkoplossing. Dit is onder andere afhankelijk van de mogelijkheden om een goed ventilatiesysteem te realiseren. Er zal dus kritisch moeten worden gekeken naar de beste oplossing. Meer informatie omtrent schoolventilatie vindt u op www.schoolventilatie.nl

Klasse C (Acceptabel)	Klasse B (Goed)	Klasse A (Zeer goed)
Van toepassing bij bestaande bouw	Van toepassing bij bestaande en nieuwbouw	Van toepassing bij bestaande en nieuwbouw
<u>CO₂-concentratie</u> < 1200 ppm	<u>CO₂-concentratie</u> < 950 ppm	<u>CO₂-concentratie</u> < 800 ppm
<u>Luchtsnelheid in de leefzone</u> In de zomer niet hoger dan 0,23 m/s In de winter niet hoger dan 0,19 m/s	<u>Luchtsnelheid in de leefzone</u> In de zomer niet hoger dan 0,20 m/s In de winter niet hoger dan 0,16 m/s	<u>Luchtsnelheid in de leefzone</u> In de zomer niet hoger dan 0,16 m/s In de winter niet hoger dan 0,13 m/s
<u>Verse toevoerlucht p.p</u> Minimaal 21,6 m ³ /h	<u>Verse toevoerlucht p.p</u> Minimaal 30,6 m ³ /h	<u>Verse toevoerlucht p.p</u> Minimaal 43,2 m ³ /h
<u>Kwaliteit van de toevoerlucht</u> Minimaal filterklasse F5	<u>Kwaliteit van de toevoerlucht</u> Minimaal filterklasse F6 WTW: hoge maten van scheiding tussen retourlucht en toevoerlucht	<u>Kwaliteit van de toevoerlucht</u> Minimaal filterklasse F7 WTW: 100% scheiding tussen retourlucht en toevoerlucht
<u>Installatiegeluid</u> Maximaal 35 dB(A)	<u>Installatiegeluid</u> Maximaal 33 dB(A)	<u>Installatiegeluid</u> Maximaal 30 dB(A)

Scholen in moeilijk parket om ventilatie te verbeteren

Hoewel de Nederlandse regering recent 360 miljoen euro heeft uitgetrokken om de ventilatie op de scholen direct te verbeteren, blijkt dit in de praktijk toch moeilijker dan gedacht. Daarom trokken schoolbesturen onlangs aan de bel: de subsidieregeling die de ventilatie in klaslokalen moet verbeteren, functioneert niet. Voor veel scholen blijft het op orde brengen van de ventilatie onbetaalbaar.

Een van de eisen van de ventilatieregeling - de zogenaamde Suvis-regeling - is dat schoolbesturen samen met hun gemeente 70 procent(!) van de kosten betalen. Het ministerie draagt de overige 30 procent bij. Om bijvoorbeeld in de gemeente Velsen bij 8 scholen de ventilatie op orde te krijgen, is een bedrag van 2,4 miljoen euro nodig. Dat betekent dat ruim 1,6 miljoen van de scholen zelf of van de gemeente Velsen moet komen. Een onmogelijke taak in deze tijd, zowel voor de gemeente als voor de desbetreffende scholen. Bij het bedenken van de regeling moet bekend zijn geweest dat schoolbe-

sturen en gemeenten hier geen geld voor hebben. Wat dat betreft lijkt het een mooie belofte zonder realistische grond. In het najaar van 2020 liet de demissionair minister Slob onderzoeken of scholen voldoen aan het Bouwbesluit, de richtlijn die het RIVM hanteert voor ventilatie op scholen. 68 procent van alle scholen reageerde: op 929 locaties (12 procent van het responsetotaal) voldoet de ventilatie niet. Op 3.072 locaties (40 procent van het responsetotaal) voldoet de ventilatie wel. Van de overige 48 procent is onduidelijk wat de status is, net als van de scholen die niet reageerden.

IJskoud in de klas met open ramen
Op diverse basisscholen in Nederland moesten ze deze winter noodgedwongen de ramen open zetten. Ook als het buiten ijskoud was. De koepelorganisaties PO-raad, VO-raad en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten stuurden begin maart een brief aan demissionair Onderwijsminister Slob om hun zorgen kenbaar te maken.

Het is volgens hen vaak onmogelijk om alleen de ventilatie op orde te brengen zonder ook andere ingrepen aan een schoolgebouw te doen. Het financieren van 70 procent van de kosten lukt scholen niet of gaat ten koste gaat van "voldoende personeel". Kortom: om het ventilatieprobleem bij scholen structureel op te lossen, dient er beter nagedacht te worden hoe dit in de praktijk gerealiseerd kan worden. In deze tijd hoogstnodig voor de schoolgaande kinderen in Nederland.

Bron: Nieuwsuur mei 2021

Merendeel specialisten van mening dat aerosolen corona overbrengen

De meningen over het verspreiden van virussen door aerosolen gaan wereldwijd steeds meer in de richting dat hier een duidelijk verband tussen is. Aerosolen, de door lucht gedragen vloeistofdeeltjes, zijn regelmatig het gesprek van de dag. Donderdag 13 mei jl. pleitten 39 wetenschappers opnieuw voor meer aandacht voor goede ventilatie om coronabesmetting te voorkomen. Dit werd gepubliceerd in het wetenschappelijke blad Science.

Dezelfde groep wetenschappers stuurde in juli 2020 al een open brief aan de wereldgezondheidsorganisatie WHO. Hun verhaal is dus niet nieuw. Toen was hun oproep nog controversieel. Nu veel minder. Opnieuw waarschuwen wetenschappers voor coronabesmetting via zwevende luchtdeeltjes. Is het denken wereldwijd veranderd? En... loopt Nederland uit de pas?

Goede ventilatie altijd van belang

Vooraf medische wetenschappers, zoals virologen en epidemiologen, hameren erop dat je alleen (of voornamelijk) besmet raakt via grotere druppels, die binnen 1 meter afstand op de grond vallen. Onderzoekers uit de natuurkundige hoek stellen dat dit voor een belangrijk deel gebeurt via kleinere deeltjes, die verder zweven. Zo verklaart men mega-uitbraken bij bijvoorbeeld zangkoren. Als aerosolen een rol van betekenis spelen, is het

belangrijk om binnenruimtes goed te ventileren.

De WHO zegt erbij dat overdracht binnen één meter afstand het vaakst voorkomt, of dat nu via grote druppels of aerosolen is. Afstand houden blijft dus belangrijk. Het Amerikaanse CDC gaat verder: het noemt besmetting via ingeademde aerosolen inmiddels zelfs nog voor besmetting met druppels op de website.

Het Belgische RIVM, Sciensano, waarschuwde in november jl. al voor de rol van aerosolen. Eind april jl. kwam de door de overheid ingestelde taskforce ventilatie met het advies om in elke ruimte waar mensen verblijven een CO2-meter op te hangen, die een indicatie geeft van de hoeveelheid uitgedemde lucht in een ruimte. Is die er niet, dan is er per vier personen één vierkante meter open raam nodig, aldus de Belgische taskforce. En in het

Verenigd Koninkrijk geldt goed ventileren als een van de vier basisregels, naast afstand houden, het dragen van een mondkapje en handen wassen.

Nederland: 'onduidelijk?!'

In Nederland blijft de houding dubbel. Aan de ene kant wijst ook het RIVM sinds vorig jaar zomer op het belang van ventileren om de overdracht van COVID-19 te voorkomen. De regering maakte geld vrij om scholen beter te ventileren, maar de installatie van ventilatiesystemen komt nauwelijks van de grond omdat de uitvoering in praktijk financieel niet haalbaar blijkt voor de scholen. Aan de andere kant staat ventileren in Nederland niet bij de basisregels 'wassen, afstand, testen'. En waar de WHO aerosolen al sinds eind oktober jl. een rol toedicht, stelt het RIVM nog altijd dat het 'niet duidelijk is' of overdracht via de lucht 'een relevante rol speelt' bij de verspreiding. Er vindt inderdaad over-

dracht via zwevende deeltjes plaats, zo zei Jaap van Dissel, hoofd infectieziektenbestrijding, recent in de Tweede Kamer. Maar, zo houdt hij vol: hun bijdrage aan de verspreiding van het virus is klein?!

Bert Blocken, hoogleraar bouwfysica aan de TU Eindhoven, doet onderzoek naar de rol van ventilatie. Hij verbaast zich over het RIVM-standpunt. "De Gezondheidsraad in België zegt net het tegenovergestelde. In Duitsland en de Verenigde Staten richten ze zich ook op ventilatie."

Al met al kunnen we stellen dat de aerosolen volgens de meeste specialisten toch een essentiële rol spelen bij de COVID-19 overdracht. Een reden te meer om het ventilatie-vraagstuk in Nederland hoog op de agenda te plaatsen.

Bron: Trouw, 14 mei 2021

Via aerosolen: Zo verklaart men de mega-uitbraken bij zangkoren.

Van CAIROX naar Ultimair

Met ingang van dit jaar is de naamstelling van CAIROX Centre overgegaan naar Ultimair. In de afgelopen jaren is dit bedrijf een begrip geworden in de Nederlandse installatiebranche. Het brede assortiment aan luchttechnische componenten en oplossingen draagt bij aan de realisatie van een gezond binnenklimaat en is geschikt voor toepassing in elk gewenst projecttype. Dankzij UltimAir zijn afnemers zodoende altijd verzekerd van een comfortabel binnenklimaat, gecombineerd met een uitstekende logistieke dienstverlening. De nieuwe bedrijfs-

naam Ultimair draagt nog meer uit waar het bedrijf voor staat: het leveren van totale, ultieme oplossingen op het gebied van binnenklimaattechniek. Het doel van UltimAir is een betrouwbare leverancier te zijn én te blijven op het gebied van binnenklimaat technologie. De aanwezige technische kennis, kunde en ervaring van het team van medewerkers ligt hieraan ten grondslag. Dit alles gecombineerd met het brede luchttechnische assortiment zorgt ervoor dat de Nederlandse installatiebranche bij UltimAir altijd aan het juiste adres is!

Beursagenda 2021

NAAM	WEBSITE	DATUM	PLAATS/LAND
Dag van de Bouw	www.debouwmaakt.net/dagvandeBouw	25 september 2021	Bouwprojecten, Nederland
Installatievakbeurs Hardenberg	www.installatie-vakbeurs.nl	14 t/m 16 september 2021	Evenementenhal, Hardenberg
Vakbeurs Energie	www.energievakbeurs.nl	12 t/m 14 oktober 2021	Brabantallen, 's Hertogenbosch
Prefab Beurs	www.prefabbeurs.nl	12 t/m 14 oktober 2021	Brabantallen, 's Hertogenbosch
Bouwbeurs	www.bouwbeurslive.nl	18 t/m 22 oktober 2021	Jaars, Utrecht
Provada	www.provada.nl	26 tm 28 oktober 2021	Rai, Amsterdam

Vespi te Drunen 100% onderdeel R-Vent Group

Orange Climate Verhulst B.V. en R-Vent Group B.V. (R-Vent Group) hebben eind 2020 overeenstemming bereikt tot de overname van 50% van de aandelen van O.C. Verhulst B.V. in Vespi B.V. (Vespi) te Drunen aan de R-Vent Group.

Behalve diverse synergie voordelen die ontstaan om onze klanten nog beter te bedienen zullen er geen wijzigingen plaatsvinden in wijze waarop Vespi actief is in de markt. De fabriek en logistieke centrum te Drunen blijven opereren

zoals u van ons gewend bent. Onder haar nieuwe 100% moeder krijgt Vespi de mogelijkheid om ook in de toekomst optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden en kansen die voor ons liggen.

Ons Kanaaljournaal ontvangen? Meld u aan!

Colofon

Kanaaljournaal is een uitgave van Luka, de Vereniging van Luchtkanalenfabrikanten in Nederland.

Deze nieuwsbrief verschijnt 2x per jaar.

REDACTIE:

PR-commissie Luka

A. L. 't Jong

W. van Rijn

J. Nijburg

J. Mes

I.J.H. van Rijn (dune pebbler)

VORMGEVING & OPMAAK:

dune pebbler, Rijnsburg, www.dunepebbler.nl

Artikelen uit het Kanaaljournaal mogen alleen worden overgenomen na schriftelijke toestemming van de redactie.

In principe kan iedereen artikelen en/of opmerkingen insturen voor publicatie in het Kanaaljournaal.

De redactie behoudt echter wel het recht om artikelen te weigeren en/of aan te passen in overeenstemming met de redactionele formule. Ingezonden stukken kunt u sturen naar:

Secretariaat Luka:

E: info@luka.nl, W: www.luka.nl

LEDENLIJST	VCA	ISO	Product label	Meet label	LEDENLIJST	VCA	ISO	Product label	Meet label
ABIP Helmond Zaandijk 15, 5705 CS Helmond T: 0492 529 888 E: info@abip-helmond.nl W: www.abip-helmond.nl	•				Nijburg Klimatechniek BV Postbus 43, 9610 AA Sappemeer T: (0598) 36 12 22 E: mail@nijburg-klimatechniek.nl W: www.nijburg-lucht.nl	•	•	•	
Air Tech Systems BV Vanadiumweg 11e, 3812 PX Amersfoort T: (033) 469 17 86 E: info@airtechsystems.nl, W: www.airtechsystems.nl	•				Post Luchtkanalen BV Huisbergenweg 8, 5249 JR Rosmalen T: (073) 648 70 30 E: info@postluchtkanalen.nl, W: www.postluchtkanalen.nl	•			
AirproBV Schutweg 9A, 5145 NP Waalwijk T: (0416) 65 15 35 E: info@airprobv.nl, W: www.airprobv.nl	•		•		Van der Putten Plaatwerk & Luchtkanalen B.V. Kanaaldijk Zuid-West 7A, 5706 LD Helmond T: (0)492 53 27 58 W: www.vanderputtenplaatwerk.nl E: info@vanderputtenplaatwerk.nl	•			
Airvento bv. Weg en Bos 27, 2661 DL Bergschenhoek T: (010) 522 03 37, E: info@airvento.nl	•				RITON Luchtkanalen BV Industriestraat 8, 5753 RJ Deurne T: (0493) 31 45 00 E: info@riton.nl, W: www.riton.nl	•			
A.L.T. Montage BV Amerikastraat 8, 5171 PL Kaatsheuvel T: (0416) 28 01 99/ 06- 53 41 47 73 E: info@altnontage.nl, W: www.altnontage.nl	•				Schilt Luchtkanalen BV Energieweg 29, 4231 DJ Meerkerk, T: (0183) 35 25 44 E: l.jong@schiltbedrijven.nl, W: www.schiltbedrijven.nl	•	•		
Bergschenhoek Luchtcomfort (R-Vent Netherlands B.V.) Boterdorpsweg 10, 2661 AC Bergschenhoek Postbus 45, 2650 AA Berkel en Rodenrijs T: (010) 524 26 00, E: verkoop@rvent.nl, W: www.luchtcomfort.nl Vestiging Eijsden Industrieweg 4, 6245 HW Eijsden T: (043) 30 88 100 Vestiging Staphorst H.G. Zwerusstraat 6-10, 7951 CZ Staphorst T:(0522) 46 64 44	•	•	•	•	Steboma BV Kagerweg 31, 1948 PP Beverwijk T: (0251) 26 70 10 E: info@steboma.nl, W: www.steboma.nl	•			
BRAGO Luchttechniek BV De Amert 424, 5462 GH Veghel T: (0413) 36 90 00 E: info@brago.nl, W: www.brago.nl	•	•	•	•	TIB lucht & milieutechniek Spinnerstraat 28, 7461 TT Rijssen T: 0548 521 933 E: info@tib-bv.nl, W: www.tib-luchtenmilieutechniek.nl	•			
Van den Brink Barneveld BV Gildeweg 1, 3771 NB Barneveld T: (0342) 49 17 37 E: info@briba.nl, W: www.briba.nl	•				Velu Klimatechnische Groothandel Postbus 99, 9610 AB Sappemeer T: (0598) 36 12 32 E: mail@velu.nl, W: www.velu.nl	•	•		
ERIB Wilhelminastraat 2, 5246 XD Rosmalen T: +31(0) 736 410 101 E: info@erib.nl, W: www.erib.nl	•				Vespi (R-Vent Netherlands B.V.) Albert Einsteinweg 20, 5151 DL Drunen T: (0416) 67 22 90 E: info@vespi.com, W: www.vespi.com	•			
Ferrocal BV Hazenberg 1, 6971 LC Brummen T: (0575) 55 61 11 E: info@ferrocal.nl, W: www.ferrocal.nl	•	•	•	•	VHS Ventilatie & Hoogwerksystemen BV Jan Kriegestraat 5, 3443 TJ Woerden T: (0348) 40 83 11 E: info@v-h-s.nl, W: www.v-h-s.nl	•			
Formula Air BV Bosscheweg 36, 5741 SX Beek en Donk T: (0492) 45 15 45 E: info-nl@formula-air.com, W: www.formula-air.com	•				Vink Products BV Nijverheidsstraat 1, 2222 AV Katwijk (ZH) T: (071) 409 83 00 E: info@vinkproducts.nl, W: www.vinkproducts.nl	•			
Friamco BV Kleasterdijk 56, 8831 XC Winsum T: (0517) 34 23 13 E: friamco@friamco.nl, W: www.friamco.nl	•	•	•	•	Vink Systemen BV Nijverheidsstraat 1, 2222 AV Katwijk (ZH) T: (071) 409 83 00 E: info@vinksystemen.nl, W: www.vinksystemen.nl	•			
GMM Luchttechniek BV Grifemolenweg 36, 8171 NS Vaassen T: (0578) 66 15 41 E: info@gmluchttechniek.nl, W: www.gmluchttechniek.nl	•	•	•	•	Gebr. van Wijk installatietechniek BV Chr. Huygensstraat 37-39, 2665 KX Bleiswijk, T: (010) 521 44 40 E: info@gebrvanwijk.nl, W: www.vanwijkbleiswijk.nl	•			
De Groot Luchtkanalen BV Nijverheidslaan 13, 1382 LE Weesp T: (0294) 41 30 86, E: info@degrootluchtkanalen.nl W: www.degrootluchtkanalen.nl	•	•	•	•					
Hanze Luchttechniek B.V. Ceintuurbaan 14M, 8024 AA Zwolle T: (038) 421 26 31 E: mail@hanze-luchttechniek.nl, W: www.hanze-luchttechniek.nl	•								
Jenti BV Schelluinsstraat 52a, 4203 NN Gorinchem T: (0184) 65 11 00 E: info@jentibv.nl, W: www.jentibv.nl	•								
Kennemer Spiralo BV Lagedijkerweg 15, 1742 NB Schagen T: (0224) 29 60 41 E: info@airspiralo.nl, W: www.airspiralo.com	•								
Kerssens Luchtbehandeling BV Molenlei 13a, 1921 CX Akersloot T: (072) 535 05 35 E: info@kerssensluchtbehandeling.nl, W: www.kerssensluchtbehandeling.nl	•								
Van Kessel Ventilatie BV Zwarte Zee 54, 3144 DE Maassluis T: (010) 591 50 11 E: info@vankesselbv.nl, W: www.vankesselbv.nl	•								
Klaver Klimatechniek BV Braken 83, 1713 GC Obdam T: (0226) 45 12 56 E: info@klaverklimatechniek.nl, W: www.klaverklimatechniek.nl	•	•							
Gebroeders Meijer Luchttechniek BV Mr. Nennstichweg 85, 9367 PC De Wip T: (0594) 64 12 38 E: info@gebrmeijer.com, W: www.gebrmeijer.com	•	•	•	•					
Gebroeders Meijer Luchttechniek Oost BV Holterweg 30, 7475 AW Markelo T: (0)85 06 56 456 E: info@gebrmeijer.com W: www.gebroedersmeijer.nl	•	•	•	•					
					GEASSOCIEERDE LEDEN:				
					Barcoi-Air Canteekooegweg 10-12, 1442 LG Purmerend T: (0299) 68 93 00 E: barcoi-air@hcgroep.com, W: www.barcoi-air.nl				
					UltimAir B.V. Luchttechnische Groothandel Eerste Tochtweg 11, 2913 LN Nieuwekerk a/d IJssel T: +31 (0)88 031 8500, E: info@ultimair.nl W: www.ultimair.nl				
					Euro Manchetten & Compensatoren Luxemburgstraat 2, 5171 PM Kaatsheuvel T: (0416) 28 62 40 E: info@euromanchetten.nl, W: www.euromanchetten.nl				
					Inatherm BV Tielensstraat 17, 5145 RC Waalwijk T: (0416) 31 78 30 E: inatherm@hcgroep.com, W: www.inatherm.nl	•	•	•	•
					Solid Air Climate Solutions BV Postbus 14, 9610 AA Sappemeer T: +31 598 36 12 21 E: mail@solid-air.nl, W: www.solid-air.nl				
					OC Waterloo Ondernemersweg 2, 7451 PK Holten T: (0548) 374 375 E: info@oc-waterloo.nl, W: www.oc-waterloo.nl		•		•